

CELAL TOPRAK İŞ DÜNYASI

celal.toprak@tg.com.tr

KOBİ'ler değer üretecek

Katma değerli üretim, verimlilik gibi ekonomide olmazsa olmazlarımızı biliyoruz. Ancak bu konuda somut adım atma konusunda başarılı olduğumuz söylenemez. Bu konuda konuşmak yerine iş yapmak esas olmalı.

İşte **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** bu konuda iş yapmayı amaçladı ve ilk adımı attı.

Projenin açıklanmasından bir gün önce **İstanbul Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Üyesi **Kemal Akar** ile konuşmuştum.

-Yarın bizim için çok önemli... İş Bankası ile önemli bir proje başlatıyoruz. KOBİ'lerin dönüşümü için çok önemli bir adım atılacak...

Demişti. Öyle de oldu. **İstanbul Sanayi Odası**'nın yönetimi neredeyse tam katılım sağlamıştı. Proje **Erdal Bahçivan** özetle şöyle anlattı:

-Dünya muhteşem bir dönüşümden ve değişimden geçiyor. Bunun gerisinde hangi sektörde olursanız olun bırakın sektörü bireysel hayatınızda dahi takipte kalmazsanız rekabet gücünüzü sürdürebilmeniz mümkün değil. Tabii ki **sanayi** de bundan en büyük payını alıyor. Bu yüzden oda bünyesinde Stratejik Dönüşüm Merkezi'ni kurduk. İlk çalışmayı

da İş Bankası ile başlatıyoruz. Modeli test etmek için farklı sektörlerden üç KOBİ üzerinde çalışma yaptık. Çok başarılı olduklar. Verimlilikleri arttı. Şimdi daha fazla KOBİ için düğmeye basıyoruz. Başarı örnekleri arttıkça zaten yeni dönüşümlerin kapısı açılacak.

Sistemi destekleyecek kurum olan İş Bankası Genel Müdürü Hakan Aran "Dijitalleşme ve Değer Odaklı Büyüme Programı" protokolünün bir ilk olma özelliği taşıdığını vurguladı ve şu bilgiyi aktardı:

-Bu iş birliği ile Türk **sanayisinin** dijitalleşme, verimlilik, sürdürülebilirlik ve yüksek katma değer üretimi alanlarında daha güçlü bir yapıya kavuşması hedefleniyor. Bankamız

burada yalnızca finansman desteği sunan olmayacak. Günümüzde KOBİ'lerin sadece ayakta kalmasından değil uluslararası pazarlara açılmalarını ve küresel rekabette fark oluşturacak boyutta iş modellerini dönüştürecek, değiştirecek başarı hikâyeleri yazmalarından bahsediyoruz.

Evet, Türkiye'nin iki önemli kurumu **sanayinin** dijital dönüşüm sürecini değer oluşturma üzerine kurguladı ve ilk adımı attı. Yeni nesil dönüşüm için atılmış ilk adıma yenilerinin eklenmesi bekleniyor.

Hakan Aran

Fatma Aydoğdu ve Sultan Tepe projeji değerlendirdi

■ Projeji yakından takip edenler arasında iş dünyasında kadın hareketinin önderleri arasında gösterilen Fatma Aydoğdu da vardı. Aynı zamanda **İSO** Komite Üyesi olan Aydoğdu proje ile ilgili şu tespiti yaptı:

-Araştırmalara göre işletmelerin yaklaşık yüzde 30'u dijitalleşme adımlarını başlatmış durumda. Bu oran, küresel rekabet için yeterli değil. **İstanbul Sanayi Odası**'nın öncülüğünde hayata geçirilen bu program, **sanayicilerin** dijitalleşme yatırımlarını artırmayı ve sürdürülebilir büyümeyi desteklemeyi hedefliyor. İş Bankası Genel Müdürü Hakan Aran ve **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**'ı bu vizyoner adımlarından dolayı kutluyorum...

Fatma Aydoğdu

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi **Sultan Tepe** ise projenin sahadaki yansımalarına ilişkin şu bilgileri aktardı:

-Saha tespitlerimiz bize birkaç noksanlığı işaret ediyor; mevcut ekonomik konjonktür ile dijital yatırımların ertelenmesi, karar noktasında hangi hizmetin hangi akredite hizmet sağlayıcı ile yürütülebileceğine ilişkin bilgi erişiminde kısıtlar ve en önemlisi kuruluşlarımızın içinde bu dönüşümleri yönetebilecek becerilerin gelişimi sıkıntılı. Biz Stratejik Dönüşüm Merkezi vasıtasıyla, KOBİ'lerin dönüşüm ufkunu, zorunluluğu/fırsatı ve beraber mümkün kılacakları akredite iş birliği ekosistemini sunmuş oluyoruz.

Sultan Tepe

fokus

PMI alarm veriyor: Sorun artık geçici değil, yapısal

İmalat **sanayisi** ekonominin en erken sinyal veren alanlarından biridir. Bu nedenle satın alma yöneticilerinin beklenti ve faaliyetlerini ölçen PMI verileri yalnızca bugünü değil, önümüzdeki aylara ilişkin ekonomik görünümü de yansıtır.

Haziran ayında açıklanan **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI verileri, bu açıdan düşündürücü bir tablo ortaya koydu. Veriler, firmaların daha az üretim yaptığını, daha az sipariş aldığını, istihdamı daralttığını ve stoklarını azaltarak belirsizliklere karşı savunmacı bir pozisyon aldığını gösteriyor.

Mayıs ayında görülen sınırlı toparlanma, dipten dönüş başladığı yönünde temkinli bir iyimserlik yaratmıştı. Ancak haziran sonuçları bunun kalıcı olmadığını ortaya koydu.

Yeniden daralma bölgesinde

Mayıs ayında 49,8 ile toparlanma umudunu canlı tutan **PMI endeksi**, haziran'da 47,1'e gerileyerek yeniden belirgin daralma bölgesine indi. Böylece imalat sektöründe faaliyet koşullarındaki bozulma üst üste 27'nci aya ulaşmış oldu. Tablo oldukça net:

- Üretim yeniden daralırken toplam yeni siparişler belirgin şekilde geriledi.
- Mayısta artış gösteren ihracat siparişleri de yeniden düşüşe geçti.
- Siparişlerdeki zayıflama satın alma faaliyetlerini aşağı çeken firmalar istihdam azaltmaya başladı.

Hem hammadde hem de nihai ürün stoklarının azaltılması, **sanayicinin** yakın dönemde ilişkin talep beklentilerinde iyimser olmadığını ve temkinli davranışını gösteriyor.

Sorun yalnızca jeopolitik riskler değil

Rapor'da öne çıkan nedenlerin başında Orta Doğu'daki çatışmaların yarattığı belirsizlik geliyor. Jeopolitik riskler yalnızca enerji fiyatlarını yukarı taşıyor aynı zamanda tedarik zincirlerini, teslimat sürelerini ve ihracat pazarlarını da olum-

EKONOMİNİN HALLERİ
Servet Yıldırım
servet.yildirim@nbe.com.tr

Jeopolitik riskler yalnızca enerji fiyatlarını yukarı taşıyor aynı zamanda tedarik zincirlerini, teslimat sürelerini ve ihracat pazarlarını da olumsuz etkiliyor. Nitekim haziran ayında tedarikçilerin teslim süreleri uzamaya devam etti. Her ne kadar bu bozulmanın hızı önceki aylara göre yavaşlamış olsa da enerji ve hammadde maliyetleri üzerindeki baskı sürüyor.

suz etkiliyor. Nitekim haziran ayında tedarikçilerin teslim süreleri uzamaya devam etti. Her ne kadar bu bozulmanın hızı önceki aylara göre yavaşlamış olsa da enerji ve hammadde maliyetleri üzerindeki baskı sürüyor. Elbette savaşın sona ermesi halinde bu olumsuzlukların bir kısmının hafiflemesi beklenebilir. Ancak sıkıntının tek kaynağı dış gelişmeler değil. İç ekonomik koşullar da **sanayicinin** işini kolaylaştırmıyor. Yüksek faiz ortamı, finansmana erişimde yaşanan güçlükler ve iç talepteki zayıflık üretim kararlarını baskılıyor.

Dolayısıyla bugün karşı karşıya olduğumuz tablo yalnızca dış gelişmelerle açıklanabilecek geçici bir sorun değil. Küresel belirsizliklerle içerde uygulanan dezenfasyon programının aynı döneme denk gelmesi, firmalarımız üzerinde çift yönlü bir baskı oluşturmuyor.

Sektörler arasında belirgin ayrışma

Haziran verilerinin en dikkat çekici yönlerinden biri sektörler arasındaki farklılaşma oldu.

Takip edilen 10 sektörün yalnızca ikisinde üretim artışı yaşandı. Kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri büyümeye kaydederken, yeni siparişlerde artış sağlayabilen tek sektör yine kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri oldu.

Buna karşılık gıda sektörü son bir yılın en sert üretim daralmasını yaşarken tekstil sektöründe sipariş kayıpları dikkat çekti. Elektrikli ve elektronik ürünlerde maliyet baskıları, tedarik zincirindeki bozulmanın da en belirgin hissedildiği alan yine bu sektör oldu.

Öte yandan ağaç ve kağıt ürünlerinde teslimat performansının son yılların en güçlü iyileşmesini göstermesi de sektörler arasındaki ayrışmanın giderek belirginleştiğine işaret ediyor.

Enflasyon yavaşlıyor ama bedeli ağır

Raporun olumlu tarafı enflasyon baskılarındaki yavaşlama oldu. Girdi maliyetleri enflasyonu kasım ayından bu yana en düşük seviyeye inerken, nihai ürün fiyatla-

rındaki artış da yılın en düşük hızında geriledi. Ancak bu gelişmeyi abartmamak gerekiyor. Maliyet baskısı azalsa da ortadan kalkmış değil.

Ekonomi yönetiminin temel önceliği fiyat istikrarını sağlamak. Enflasyondaki yavaşlama bu açıdan olumlu. Ancak üretim, sipariş ve istihdam cephesindeki tablo, dezenfasyon sürecinin reel sektör üzerindeki maliyetini de gözler önüne seriyor. **Sanayici** henüz güçlü ve kalıcı bir talep toparlanmasına ikna olmuş görünmüyor.

Kış için ne gerekiyor?

Bununla birlikte rapor tamamen karamsar bir tablo çizmiyor. S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harter'in da dikkat çektiği gibi, Orta Doğu'daki gerilime ilişkin son dönemde görülen olumlu gelişmeler önümüzdeki aylarda faaliyet koşullarının iyileşmesine katkı sağlayabilir. Tedarik zincirlerinde normalleşmenin hızlanması ve dış pazarlarda talebin güçlenmesi halinde ihracat odaklı sektörlerin yeniden ivme kazanması mümkün. Ancak bunun kalıcı olabilmesi için yalnızca küresel risklerin azalması yeterli olmayacak. Finansmana erişimin kolaylaşması, yatırım istahının güçlenmesi, verimliliği artıracak yapısal reformlar ve rekabet gücünü destekleyecek politikalar da belirleyici olacak.

Asıl uyarı

Haziran PMI verisi, iki yılı aşkın süredir devam eden eğilimi bir kez daha teyit ediyor. **Sanayideki** yavaşlama artık geçici değil, yapısal olarak açıklanabilecek bir görünümden öte, üretim kapasitesinden istihdam, ihracattan yatırım kararlarına uzanan bir tablo, ekonominin büyüme kompozisyonuna ilişkin önemli uyarılar içeriyor.

Enflasyondaki düşüş kuşkusuz önemli bir başlangıçtır. Ancak üretimin yeniden büyüme patikasına giremediği, siparişlerin canlanmadığı ve **sanayicinin** geleceğe güvenle bakmadığı bir ekonomik görünümün sürdürülebilir refah üretmesi kolay görünmüyor. Çünkü imalat **sanayisi** yalnızca üretim yapan bir sektör değil, istihdam yaratır, ihracata güç verir, teknolojik geliş-

Haziran PMI verileri bize, Türkiye ekonomisinin yalnızca enflasyonu düşürmek değil, aynı zamanda üretim dinamizmini yeniden güçlendirmek gibi yapısal bir gündemi de bulunduğunu hatırlatıyor. İmalat sanayisinin sıkıntılarına bu yüzden kayıtsız kalamayız.

meyi hızlandırır ve ekonominin verimlilik kapasitesini artırır. Bugün gelişmiş ülkelerin hemen tamamı kalınma süreçlerini güçlü bir **sanayi** temeli üzerine inşa etmiş, ardından hizmetler sektörünü ve yüksek katma değerli faaliyetleri büyümüşür.

Bu nedenle imalat **sanayisindeki** uzun süreli zayıflamayı sıradan bir konjonktür hareketi olarak görmek doğru olmaz.

Haziran PMI verileri bize, Türkiye ekonomisinin yalnızca enflasyonu düşürmek değil, aynı zamanda üretim dinamizmini yeniden güçlendirmek gibi yapısal bir gündemi de bulunduğunu hatırlatıyor. İmalat **sanayisinin** sıkıntılarına bu yüzden kayıtsız kalamayız.

İSO başkanı Erdal Bahçivan'ın mayıs ayı Meclis konuşmasında dediği gibi Türkiye'nin enflasyonla mücadeleyle bir kenara koymak gibi bir lüksü bulunmuyor. Ama üretim altyapısında kalıcı hasar yaşamaya lüksü de bulunmuyor. Küresel ekonomik sistemdeki tarihi dönüşüm ve içinde bulunduğumuz acımasız küresel rekabet koşulları yıllara dayanan, büyük fedakarlıklarla oluşturduğumuz **sanayi** ekosistemimizi tı-tızlıkla korumayı bir ulusal güvenlik meselesi boyutlarında önemli kılıyor.

ETKİNLİKLER ve FUARLAR

İstanbul Sanayi Odası 27. Grup Basım,
Yayın Meslek Komitesi Başkanı Emre Duran:

“Sürdürülebilirlik bir tercih değil artık bir zorunluluk”

Sektör, Paper Eurasia'nın ikinci gününde fuar konferans salonunda düzenlenen Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri Sektöründe Sürdürülebilir Dönüşüm toplantısına yoğun ilgi gösterdi.

Paper Eurasia 2026'nın ikinci gününde, 11 Haziran'da **İstanbul Sanayi Odası** 27. Grup Basım, Yayın Meslek Komitesi tarafından, Basım Sanayi Eğitim Vakfı (BASEV) koordinasyonu ile bir sektör toplantısı düzenlendi. “Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri Sektöründe Sürdürülebilir Dönüşüm: FFSC Sertifikasyonu, İzlenebilirlik ve EUDR” temalı toplantıda, Forest Stewardship Council® (Orman Yönetim Konseyi - FSC) ve FSC Gözetim Zinciri (CoC) sertifikasyonunun sektöre katkıları, Avrupa Birliği Ormansızlaşmanın Önlenmesi Mevzuatı (EUDR) uyumlu FSC çözümleri ile firmalara yönelik pratik hazırlık adımları ele alındı.

Seminer salonunu tamamen dolduran sektör mensuplarının seminerden sonra yönelttikleri çok sayıda soru, konuyla ilgili bilgilendirme ihtiyacının ne kadar yüksek olduğunu gösterdi.

FSC Türkiye Değer Zinciri Uzmanı Fatma Taycı, toplantıda kâğıt sektöründe sürdürülebilir tedarik yaklaşımı, sürdürülebilirlik beyanları, doğru beyan kullanımı ve izlenebilirlik, EUDR'nin sektörel çerçevede değerlendirilmesi, FSC'nin küresel ve ulusal perspektifte rolü, FSC Gözetim Zinciri (CoC) sertifikasyonu ve sektöre katkıları, EUDR uyumlu FSC çözümleri: CoC, FSC Regulatory Module, Risk Hub ve FSC Trace dahil

mevcut düzenlemeler ve sertifikasyonlar, FSC tarafından verilen destekler hakkında ayrıntılı bilgi verdi.

Toplantının açış konuşmasını **İstanbul Sanayi Odası** 27. Grup Basım, Yayın Meslek Komitesi Başkanı Emre Duran yaptı. Duran, “Sürdürülebilirlik bir tercih değil artık bir zorunluluk, işimizin bir parçası” diyor ve ekliyor. “Tüketiciler bir ürünün ne kadar kaliteli üretildiğine baktıkları kadar çevreye ve sosyal sorumluluk ilkelerine ne kadar uygun üretildiğine de bakıyorlar. Bu seminerin de amacı bu.”

Semineri FSC Türkiye Değer Zinciri Uzmanı Fatma Taycı sundu. Orman Koruma Konseyi FSC ve FSC Sertifikası hakkında bilgi veren Taycı, bu sertifikanın ardında bir güven mimarisi olduğunu, tüketicinin ürünün önce bu güven mimarisinin önemini vurguluyor.

Sertifikanın ardında bir güven mimarisi var

Fatma Taycı tüketicinin önemsemek gerektiğini belirtiyor. FSC'nin 24 bin kişiyle yaptığı bir araştırmada FSC Sertifikası hakkında bilgisi olanların oranının %52 olduğunu, bunların %79'unun FSC Sertifikası logolu ürünlere

güvendiğini kaydediyor.

FSC Sertifikası'nın EUDR'nin gerektirdiği birçok yükümlülüğü karşıladığını belirten Fatma Taycı, ilave gereksinimleri şöyle sıralıyor:

“EUDR parsel bazlı lokasyon bilgisi, üretim ve hasat zamanı, hangi tarihte üretildiğine dair kanıt istiyor. Bir de eğer yükümlü iseniz veya müşterilerinizin yükümlülüğü açısından düşünürseniz, beyan istiyor.”

Fatma Taycı, ambalaj üreticileri EUDR yönünden yükümlü olmasalar bile müşterilerinin kendilerinden düzenlemelere uyumlu üretim talep edebileceklerini vurguluyor.

FSC'nin sertifika sahiplerinin kullanabilecekleri dijital altyapısı hakkında bilgi veren Taycı, “FSC'de sadece sertifikanız olduğu için kullanabileceğiniz birçok araç var. Bu araçları kullanmak için FSC'den destek alın” diyor.

FSC Sertifikasyonunun devlet tarafından desteklendiğini hatırlatan Taycı, denetim maliyetlerinin, sertifikasyon için şirket içinde yapılan yatırımların, teşvik kapsamında olduğunu kaydediyor.

Toplantı, salonu tamamen dolduran katılımcıların sorularının yanıtlanmasıyla sona erdi.

İstanbul Sanayi Odası 27. Grup Basım, Yayın Meslek Komitesi Başkanı Emre Duran, toplantıdan sonra semineri veren FSC Türkiye Değer Zinciri Uzmanı Fatma Taycı ve organizasyona destek veren BASEV adına Başkan Murat Demir'e teşekkür belgesi sundu. ■

